

τίτλο του «Υφηγητής στο Πανεπιστήμιο», κάποιος δικός μας πήρε το βιβλίο στα χέρια, το γλυκοκοίταξε και είπε στοχαστικά:

—Νά ένας σταθμός σημαντικός! Ποιος μπορεί να μου τέρνεται πώς σε πέντε δέκα χρόνια δε θα δοῦμε σε βιβλίο, γραμμένο στη δημοτική, τὸν τίτλο «καθηγητής στο Πανεπιστήμιο»;

Δὲν πέρασαν οὔτε πέντε μῆνες καὶ νά πού κα-
θηγητής στο Πανεπιστήμιο μισοβγάζει βιβλίο του
στη δημοτική καὶ μιλάει τόσο γνωστικά καὶ καλο-
συνειδήτα γιὰ τὴ γλώσσα.

Τὸ βιβλίο πού μᾶς ἐτοιμάζει ὁ κ. Χατζιδάκης
εἶναι εἶδος ἡμερολόγιο, λέγεται «Νέα Ζωή» καὶ
θῆχει μεταφρασμένα ποιήματα, δηγήματα, μελέτες
κτλ. ἀπὸ τὶς ξένες φιλολογίες. Ὁ κ. Χατζιδάκης,
βλέπετε, δὲν εἶναι σχολαστικός, ἀφοῦ ἐρχεται νά μᾶς
διδάξει πὺς μόνο μὲ τὴν ξερὴ ἐπιστήμη δὲ γίνεται
κανεὶς ἐπιστήμονας. Τέτιοι δασκάλοι ὠφελοῦνε ἀλη-
θινὰ τὸ ἔθνος καὶ τοὺς βγάζει κανεὶς κἄτου καὶ
κἄτου τὸ καπέλλο του.

ΚΑΠΙΟΣ

φίλος μᾶς γράφει πὺς πήρε τὴν περασμένη Κυριακὴ
ἡ γυναίκα του τὸ «Νουμά» καὶ διέβασε τὸ «Κυρια-
κάτικο κήρυγμα» στὰ παιδιὰ της. «Τὸ ἴδιο, μᾶς
γράφει, θὰ γίνεται καὶ Κυριακὴ ἂν ὁ Νουμάς ξα-
κολουθεῖ νά δημοσιεύει Κήρυγμα».

Τὸ Κήρυγμα θὰ ξακολουθήσει — τὸ ἐλπίζουμε
τουλάχιστο — καὶ ἡ γυναίκα τοῦ φίλου μας φερθήκε
σὰν ἀληθινὴ μάνα ἀφοῦ τόνισε πὺς ἔτσι πρέπει
νά δείχνεται ἡ θρησκεία στὰ παιδιὰ: ὁμορφὴ καὶ δι-
δαχτικὴ.

Ἀφοῦ στίς ἐκκλησίας οἱ ἱεροκήρυκες κοιτάζουνε
μόνο πὺς νά φτιάχνουν βροντερὲς ρητορικὲς κορώνες,
κι ἀφοῦ στίς Ἀθηναϊκὲς ἡμερίδες ἡ θρησκεία κα-
τάντησε πενταρολογικὸ ἀνάγνωσμα μπορεῖ νά περη-
φανεύεται ὁ «Νουμάς» πού στηλώνει αὐτὸς τὸ μόνο
σεμνὸ βῆμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο θάκουγεται καὶ Κυριακὴ
ὁ λόγος τῆς Ἀλήθειας. Ἱεροκήρυκας καλῦτερος ἀπὸ
τὴ μάνα δὲν εἶναι. Καὶ νά πού δίνουμε σήμερα μὲ τὸ
«Κυριακάτικο Κήρυγμα» τὸ μέσο στοὺς τέτιους ἱε-
ροκήρυκες νά μορφώσουν χριστιανικά μὰ καὶ ἐθνικά
τοὺς μικροὺς ἀκουστάδες τους.

ΕΠΙΡΕΠΕ

ἀλλάζει τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ νά μᾶς ξεφορτωθεῖ ὁ

κ. Πετρούλιας. Ὁ κ. Καλότυχος μένει ἀκόμα ἀ-
κούνητος στὴ θέση του, κι ἂν εἶν ἀνάγκη νά ξα-
ναλλάξει τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ νά πᾶει καὶ λόγου του
νάνταμῶσαι τὸ συνάδερφό του, τότε ἂς γίνῃ μιὰ
ὥρ' ἀρχύτερα κι αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ. Ἀλλιώτικα, βλέ-
πετε, στὸ Ρωμᾶϊκο δὲ γίνεται δουλιὰ παρὰ μὲ ὁ-
πουργικὲς ἀλλαγές.

Ὅσο γιὰ τὸν κ. Φιλ. Γεωργαντζά πού πῆρε τὴ
θέση τοῦ Πετρούλιας, ἐνῶ μοναχὰ μπορούμε νά πού-
με πὺς ἔπρεπε δηλ. νά κυβερνιέται ἀθροῦν καὶ
ὄχι ρουσφετικά τὸ Ρωμᾶϊκο γιὰ νά μὴν παύεται
ποτέ ὁ Γεωργαντζάς.

ΚΥΜΑΤΑ

Μὲ τὰ φτερά τ' ἀφρόχρυτα
Τὰ δόλοσπρα ἀπλωμένα
Περνατε ταξιδιόρικα
Μ' ἀνάλαφρη βοή,
Μέσ' ἀπ' τὰ καταγάλανα
Πλατιά πλημμυρισμένα
Νερὰ πού σὰς ἐγέννησαν
Μὲ τοῦ βοριά πνοή.

Καὶ νοιώθω μὲ τὴν ὕψη σας
Σὰν κάπιο παραμῦθι
Νὰ μ' ἀναβρῶναι ἀπ' ἀγνωστὴ
Καὶ μυστικὰ πηγὴ
Σὲ πονεμένα ἀφρόχρυτα
Πὺς θλιβερὰ ἐξεχύθη
Ὁ πόνο, πού σὰς γέννησε
Νερὰιδινὴ πληγὴ.

Καὶ νοιώθω ἀπὸ τὰ βάθια σας,
Σὰν εἶδος παραμῦθι,
Ν' ἀπλώνεται τριγύρω σας
Σὰ βόγγος σιὸν ἀχὸ
Τὸ ζωντανὸ παράπονο
Πὸ τὰ πλατιά σας στήθη
Καὶ τὸ μικρὸ τὸ κλάμμα σας
Θωρὸ λευκὸν ἀφρό.

ΝΑΣΙΝΠΟΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΟΛΙΒΟΥ

(Τῆς Μιτυλήνης)

B.

Ἦταν μιὰ φορὰ μιὰ πολὺ φτωγὴ γυναίκα καὶ
εἶχε τρεῖς κόρες. Αὐτὲς μὲ τὴ ξενοδολεὶὰ περνοῦσαν
τὸ σπίτι τους. Ἐνὰ βράδυ καθὼς πού συνήθιζαν κα-
θίσαν στὸ νυχτέρι καὶ ἐκλωσαν μπαμπάκι. Γιὰ νά
κλώθουν ὅμως μὲ προσοχὴ καὶ νά μὴ κάνουν κόμ-
πους, ἔβαλαν στοίχημα, ὅποιανὴς κλωστή κοπῇ νά
τὴ σφάζουν. Ἡ πιὸ μικρὴ ὅμως δὲ συμφωνοῦσε, γιατί
ἐκλωθε καὶ ἡ μάνα τους. Ἐκεῖ πού ἐκλωσαν κόπηκε
τῆς μάνας ἡ κλωστή, καὶ οἱ δύο οἱ μεγάλες ἀποφα-
σίσανε νά τὴ σφάζουν, μὰ ἡ μικρὴ δὲν τὴς ἔφινε, καὶ
εἶπε πὺς εἶναι ντροπὴ νά σφάζουν τὴ μάνα τους,
καὶ τὴ συχώρεσαν. Ἀρχισαν πάλι νά κλώθουν, μὰ
κατὰ κακὴ τύχη κόπηκε πάλι τῆς μάνας ἡ κλω-
στή. Τότε πιά δὲν ἔκλυσαν τὴ μικρὴ καὶ τὴν
ἐσφάζαν. Ὑστερὰ τὴ μαγείρεψαν, τὴν ἐράγαν καὶ
πέταξαν τὰ κόκκαλά της μέσα σ' ἕνα χάλασμα,
κρυφὰ ἀπὸ τὴν μικρὴ. Καὶ τῆς εἶπαν τῆς μικρῆς πὺς
τὴν ἐθαψαν. Αὐτὴ ὅμως εἶδε τί τὴν ἐκαρῶν, παίρ-
νει ἕνα καλάθι, πηγαίνει μέσα στὸ χάλασμα κα
μαζεύει τὰ κόκκαλα, ὕστερὰ σκάπτει ἕνα λάκκο
κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα καὶ τὰ θάπτει. Σαραντα μέρες
καὶ σαράντα νύχτες τὰ θύμιαζε. Μιὰ μέρα πού ἔλει-
παν οἱ ἀδελφές της καὶ εἶταν μονάχη, ἔνοιξε τὸ
λάκκο καὶ βρῖσκει μέσα ἕνα καρδί. Τὸ σπᾶνει, καὶ
βρῖσκει μέσα τρεῖς φορεσιὲς κεντημένες. Ἡ μιὰ εἶταν
θάλασσα μὲ τὰ ψάρια, ἡ ἄλλη οὐρανὸς μὲ τ' ἄστρα,
καὶ ἡ ἄλλη κάμπος μὲ τὰ λουλούδια. Βρῖσκει καὶ μιὰ
φάρσα δλόχρυση, ἕνα ζευγάρι παπούτσια χρυσά, κα
μιὰ κορώνα ὅλο διαμάντι. Ὑστερὰ ἀπὸ μερικὲς μέ-
ρες γίνονταν ἕνας γάμος καὶ πῆγαν οἱ μεγάλες
ἀδελφές καὶ τῆς εἶπαν νά πάγῃ καὶ ἐκεῖνη. Μὰ αὐτὴ
τὼν εἶπε πὺς δὲν ἔχει ὄρεξη νά πάγῃ στὸ γάμο. Σὰν
ἐφυγαν οἱ ἄλλες οἱ δύο, σηκώνεται κι αὐτὴ, βάζει
τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα, τὰ παπούτσια τὰ χρυσά
καὶ τὴν κορώνα, καθάλλικε καὶ τὴ φάρσα, καὶ πη-
γαίνει στὴν ἐκκλησιὰ τὴν ὥραν πού γίνονταν ὁ γά-
μος. Μπαίνει μέσα ἀνάθει ἕνα κερί, τρελλαίνει τὸν
κόσμο μὲ τὴ μορφὴ της, ὕστερὰ βγαίνει καὶ φεύγει.
Στὴ μέση τοῦ δρόμου πού πῆγαινε στὸ σπίτι τους
εἶτανε μιὰ βρύση πού πότιζε τὸ βασιλόπαιδο τ'
ἄλογό του. Ἐκεῖ στάθηκε, πότισε τ' ἄλογό της

λίδη τῆς γενιᾶς μας, ἔτυχε, βλέπεις, νῆναι καὶ φοι-
τητής, ἂς εἶχε περάσει καὶ τὰ τριάντα. Παναστά-
τησε λοιπὸν καὶ ἡ ἀφεντιὰ του ἀπὸ τοὺς πρώτους νά
σώσει τὴ θρησκεία, ἀφοῦ εἶχε βρῖσει καὶ ἕν ἱερὸ καὶ
ὁσιο — νά σώσει τὴν πατρίδα, ἀφοῦ τὴ ντροπίαζε μὲ
τὰ ξεστίπωτα φερσίματά του — νά σώσει τὴ γλώσσα,
ἀφοῦ δέκα χρόνια φοιτητής κι οὔτε ἔνοιξε ποτὲ
βιβλίο νά δει σὲ ποιὰ γλώσσα εἶτανε γραμμένο...

Ο ΓΕΡΟ-ΣΕΒΑΣΤΟΣ (πάλι σὰν ἀπὸ μέσα του).
Ἀλήθεια μιλάς, πού κάλλιο νά μιλοῦσες ψέματα...

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Ὅλα αὐτὰ βλέπεις, πατέρα,
κιντυεύανε καὶ ἔπρεπε νά σωθῶν, καὶ νά σωθῶνε
μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀφεντιὰ του καὶ ἀπὸ τοὺς ὁμοίους
του. Πρῶτος λοιπὸν καὶ καλῦτερος στίς βρισιὲς καὶ
στίς διαδήλωσες... πρῶτος παντοῦ, σὲ καθε μασκα-
ρωκάμωμα... Πολεμιστὴς καὶ ἀθρογράφος... μὲ τὴν
πέννα καὶ μὲ τὸ πιστόλι... Ἐγραφε τότες κι ἄρ-
θρα, ὁ ἀγράμματος, ὁ παλιὰθροπος, ὅπως τόσοι καὶ
τόσοι ἄλλοι, βρίζοντας κι αὐτὸς τοὺς ἀπεμπολοῦντας
— πού νά μὲ κρεμάσουνε κι ἂν ἤξερε τί σήμαινε ἡ
λέξη — τὴ θρησκεία καὶ ἐκχυδαίζοντας τὴ γλώσσα...
Τὴν καταραμένη μέρα, στίς ὀχτὼ τοῦ Νοέβρη...

Ο ΓΕΡΟ-ΣΕΒΑΣΤΟΣ (σηκώνοντας τὸ κεφάλι
του πρὸς τὰ πάνω, εἶσι σὰν ἀλαφιασμένος). Παιδί
μου, μὴ μοῦ τὴ θυμίζεις αὐτὴ τὴ μέρα... Μὴ μοῦ

θυμίζεις τὴ ντροπὴ τῆς πατρίδας μας... Ἄν εἶσαι
πατριώτης, ἂν εἶσαι παιδί μου, ξέχασ' τη, θάφ'
τηνε!.. Ἀτιμὴ μέρα... ἄτιμη, πού στοὺς δρόμους
τῆς Ἀθήνας σκοτώθηκε ἡ Ἀλήθεια καὶ θάφτηκε
ἡ λευτεριά τῆς Σκίψης... Ἀτιμὴ μέρα, ἄτιμη!..
(ξανασηκώνει τὸ κεφάλι του κουρασμένος).

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ (παίρνει τὴν καρέκλα του καὶ
πάει καὶ κάθεται λίγο μπροστὰ ἀπὸ τὸ τραπέζι, κατα-
μεσις στὴ σκηνή, ἔχοντας γυρισμένη τὴ ράχη του
στόν πατέρα του). Ἀτιμὴ τὴ λέω καὶ ἐγώ, ἄτιμη...
Αὐτὴ λοιπὸν τὴν ἄτιμη μέρα πού ματοβάφτηκε
μ' αἷμα ἀδερφικό ὁ δρόμος τοῦ Κοραΐ καὶ κατα-
ντροπιάστηκε ἡ πατρίδα μας, μᾶς κόπιασε τὸ βράδι.
σπίτι περήφανος καὶ καμαρωτός, γιατί ἀντραγάθησε,
νά πάρει τὰ συχαρήκια μας. Εἴχαμ' ἀποφάει καὶ
καθόμαστε δῶ κουδεντιάζοντας γιὰ τὴ μεγάλη συ-
φορὰ καὶ μὴ ξέροντας τί γίνεται ὁ Γιάννης. Ἐκεῖ,
στὴ θέση πού καθόμουνα πολυῶρα, καθότανε ἡ δό-
λια ἡ μάνα, καταφαρμακωμένη ποτάμι τὰ μάτια
της. Τοῦ λόγου σου, πατέρα, σὰν πεθαμένος, ἄχνα
δὲν ἐβγάλες ἐγὼ φούντων ἀπὸ τὸ κακό μου. Ἡ Ἐλ-
πίδα κοίταζε νά μᾶς παρηγορήσει ὅλους, ὁ Ἀντώ-
νης, μικρούλης τότε, δὲν ἤθελε νά κοιμηθεῖ ἀνησυ-
χώντας γιὰ τὸ θεῖό του. (Λίγο πιὸ ζωερὰ). Ἀνοίγει
τότε ἡ τζαμόπορτα καὶ μπαίνει ὁ Γιάννης ἀγριε-

μένος καὶ λαχνασμένος. Γυρνῶσε ἀπὸ τὸ πατριω-
τικὸ μακελειό. «Παιδί μου, Γιάννη μου, ἦρθες;»
τονὲ ρωτᾷ χαρούμενη ἡ μάνα, σφουγγίζοντας τὰ
δάκρυα της. Ἐγὼ δὲ μίλησα καθόλου ἡ Ἐλπίδα
εἶπε κάπιο χωράτο. «ἦρθα, μαλιστα» φώναξε μὲ
περηφάνεια, «ἦρθα νικητής καὶ τροπαιοῦχος! Τοὺς
φάγαμε τοὺς ἄτιμους!» Τότε λόγου σου, πού ἔβρα-
ζες, φαίνεται, ἀπὸ ὡρὰ δὶχως νὰν τὸ δείχνεις, τὸν
κοίταζες κατὰματα θυμωμένα καὶ τοῦ εἶπες: «Γιὰ
ποιοὺς ἄτιμους μιλάς; Ἀτιμοὶ εἶναι ὅσοι ντροπι-
άζουν τὴν πατρίδα, ὅσοι σκοτώνουν τὴν Ἀλήθεια,
ὅσοι μᾶς ἀμποδίζουν νά γγαλιόμαστε τὴ ζωὴ καὶ
νά τραφεῖουμε μπροστὰ. Ἀτιμοὶ εἶναι ὅσοι δολοφο-
νήσανε ἀθώους πολίτες σήμερα, κι ἀλλοίμονο ἕνας
ἀπὸ τοὺς ἄτιμους αὐτοὺς εἶναι κι ὁ γιός μου!» Τότε,
πατέρα, ὁ γιός σου σὲ ζύγωσε καὶ, γροθιάζοντας
τὰ χέρια, σοῦ φώναξε μὲ λύσσα: «Πᾶρε τὰ λόγια
σου πίσω, γεροξεκουτιάρε, πάρε τὰ λόγια σου πίσω,
μαλλιαρέ, πρόδοτη, πού δὲν ξέρεις τί ξερνάς!»
Κ' ἐπειδὴ λόγου σου ξανάειπες τὴ λέξη «ἄτιμοι»,
ὁ γιός σου σήκωσε τὸ χεῖρ νά σὲ χτυπήσει. Ἡ Ἐλ-
πίδα πού καθότανε σιμά σου πρόφταξε καὶ τοῦ τὸ
κράτησε ἡ μάνα λιγοθύμησε καὶ σωριάστηκε κατα-
γίς ὁ Ἀντώνης ἔβαλε τὶς φωνές: ἐγὼ χύμησα καὶ
τὸν ἀρπάξα ἀπὸ τὸ σβέρκο καὶ τοῦ λόγου σου τοῦ